

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПАВЛА ТИЧИНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА
ВИННИЧЕНКА

ПРОГРАМА

круглого столу

**«ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ БУГАЙОВ:
УЧИТЕЛЬ. ВЧЕНИЙ. ГРОМАДЯНИН
(до 100-річчя від дня народження)»**

05 грудня 2023 року

Київ – 2023

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- Теорія та практика навчання фізики у творчій спадщині О. І. Бугайова.
- Стратегія розвитку фізичної освіти в Україні.
- Актуальні питання методики навчання фізики та астрономії.
- Сучасний підручник як основа навчально-дидактичного забезпечення шкільного курсу фізики.
- Діагностика та компенсація освітніх втрат з фізики в умовах сьогодення.

Мета заходу – обговорення актуальних проблем теорії та методики навчання фізики в контексті наукової спадщини видатного українського вченого, доктора педагогічних наук, професора, почесного академіка НАПН України О. І. Бугайова.

За результатами роботи круглого столу планується підготовка збірника матеріалів (електронне видання).

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ

13⁴⁵–14⁰⁰ Реєстрація учасників круглого столу, вихід в ZOOM

14⁰⁰–14³⁰ Привітання учасників і гостей круглого столу

14³⁰–16³⁰ Виступи й обговорення

17³⁰–18⁰⁰ Підбиття підсумків круглого столу

Приєднатися до круглого столу можна за покликанням (Zoom):

<https://us02web.zoom.us/j/81487844149?pwd=VFZBSUNSZnB0cDIUaUN5WFhqNHV1Zz09>

Ідентифікатор конференції: 814 8784 4149

Код доступу: 746034

РЕГЛАМЕНТ ВИСТУПІВ

Доповіді — до 10 хвилин

Повідомлення — до 3 хвилин

Обговорення й репліки — до 2 хвилин

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ТА ВІДКРИТТЯ КРУГЛОГО СТОЛУ:

Ляшенко Олександр Іванович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України Президії НАПН України;

Шут Микола Іванович, доктор фізико-математичних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри загальної фізики та методики навчання фізики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Мартинюк Михайло Тадейович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бугайов Юрій Олександрович, син О. І. Бугайова;

José Manuel Perdomo, Dr., Cuba.

РОБОТА КРУГЛОГО СТОЛУ
Президія НАПН України
(м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-а, зала засідань)

О. І. Бугайов – новатор методики фізики

Атаманчук Петро Сергійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Інформаційні технології на заняттях фізики й астрономії

Білецький В'ячеслав В'ячеславович, кандидат педагогічних наук, викладач-методист, викладач природних дисциплін, Рівненський фаховий коледж інформаційних технологій, м. Рівне, Україна

Підручник фізики нового покоління як модель сучасного освітнього процесу

Благодаренко Людмила Юрївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної фізики та методики навчання фізики, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна;

Шут Микола Іванович, доктор фізико-математичних наук, професор, дійсний член НАПН України, завідувач кафедри загальної фізики та методики навчання фізики, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

О. І. Бугайов – спадок, який живе і нині

Будний Богдан Євгенович, доктор педагогічних наук, професор, м. Тернопіль, Україна

Розвиток теорії і практики підручника фізики й астрономії у науковій спадщині професора О. І. Бугайова

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Підручник з фізики у форматі 4 Д

Засекіна Тетяна Миколаївна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Проблема мотивації у навчанні фізики

Засєкін Дмитро Олександрович, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Науково-методичні ідеї О. І. Бугайова в сучасній практиці підвищення кваліфікації вчителів фізики

Клименко Людмила Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики природничо-математичної освіти та інформаційних технологій, Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Миколаїв, Україна

Роль особистості вчителя у процесі становлення обдарованої особистості

Кремінський Борис Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, Начальник відділу роботи з обдарованою молоддю, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ, Україна;

Вернидуб Оксана Михайлівна, науковий співробітник сектору науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ, Україна;

Гінетова Тетяна Леонтіївна, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ, Україна

Хмарні сервіси та інструменти підтримки дистанційного та змішаного навчання фізики

Крижановський Сергій Юрійович, магістр педагогічної освіти, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Олександр Іванович Бугайов і шкільна астрономія. Три історії з життя

Крячко Іван Павлович, науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

О. І. Бугайов і сучасні технології навчання

Кух Аркадій Миколайович, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізики, Кам'янець–Подільський національний університет, м. Кам'янець–Подільський, Україна

Особливості наукової школи О. І. Бугайова

Мацюк Віктор Михайлович, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Становлення проблеми прикладної спрямованості у шкільній природничій освіті

Мельник Юрій Степанович, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Окремі аспекти до текстового компоненту підручника з фізики в рамках реалізації концепції НУШ

Мисліцька Наталія Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри науково-природничих та математичних дисциплін, Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», м. Вінниця, Україна;

Заболотний Володимир Федорович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Основні підходи щодо підготовки сучасного вчителя астрономії (з власного досвіду)

Мохун Сергій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики та методики її навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Інтеграція систем зовнішнього та внутрішнього контролю якості закладу загальної середньої освіти

Науменко Світлана Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу моніторингу та оцінювання якості загальної середньої освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Особливості формувального оцінювання учнів 7 класу Нової української школи

Непорожня Лідія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Системний підхід до шкільного підручника фізики в Новій українській школі

Останчук Микола Васильович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна;

Малафійк Іван Васильович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки освітнього менеджменту та соціальної роботи, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна

Біографічний метод у методиці навчання фізики: актуальні питання

Павленко Анатолій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної освіти і психології, Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія, м. Запоріжжя, Україна

Віртуальна виставка «До 100-річчя від дня народження Олександра Бугайова (1923–2009), українського педагога, фахівця з методики викладання фізики»

Рудницька Тетяна Олександрівна, старша наукова співробітниця, Педагогічний музей України, м. Київ, Україна

Великі люди – роблять великі справи: пам'ятаємо про них

Савченко Віталій Федорович, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики та астрономії, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

О. І. Бугайов завжди обганяв час

Садовий Микола Ілліч, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри математики та цифрових технологій, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна;

Трифоновна Олена Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри математики та цифрових технологій, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна

О. І. Бугайов – видатний фізик-методист сучасності

Сергієнко Володимир Петрович, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, директор Навчально-наукового інституту підготовки та підвищення кваліфікації, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, Україна

Формування політехнічного складника предметної компетентності з фізики учнів у підручниках нового покоління для STEM-освіти

Сілій Володимир Володимирович, кандидат педагогічних наук, завідувач відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Формування природничо-наукової компетентності студентів технічних коледжів на заняттях фізики

Слободянюк Людмила Володимирівна, викладач-методист вищої категорії, Київський фаховий коледж зв'язку, м. Київ, Україна

Методичні прийоми формування природничо-математичної грамотності здобувачів базової середньої освіти на уроках фізики

Стрельчук Анастасія Андріївна, магістрантка, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, Україна

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна;

Навчання медичної та біологічної фізики в умовах аудиторно-дистанційної форми організації навчального процесу

Стучинська Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри медичної і біологічної фізики та інформатики, Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця, м. Київ, Україна

Технології розвитку критичного мислення учнів закладів загальної середньої освіти у навчанні фізики

Терещук Сергій Іванович, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна

Фізика - як складник STEM

Тишковець Марія Дмитрівна, науковий співробітник відділу STEM-освіти, Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Контексти діяльності наукової школи О. І. Бугайова

Школа Олександр Васильович, доктор педагогічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри фізики та методики навчання фізики, Бердянський державний педагогічний університет, м. Запоріжжя, Україна

КОНТАКТИ ОРГАНІЗАТОРІВ:

Інститут педагогіки НАПН України

Відділ біологічної, хімічної та фізичної освіти

E-mail: m.golovko@ukr.net; [sipiy@ukr.net](mailto:sipy@ukr.net).